

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A város és az új szesz- adótörvény.

Hiába volt a városok polgármestereinek mozgalma, hiába a kereskedelmi és iparkamarák erélyes tiltakozása, az új szeszadótörvény megadja az ipari szeszgyáraknak a kegyelemdíjást. Kontingensük egyrészt (17%) kártalanítás nélkül veszik el és a kontingens megváltási ára oly alacsonyra van szabva, hogy sem a piaci árnak, sem pedig az ipari szeszgyárakba fektetett óriási tőkeerőnek nem felel meg.

Kiszámíthatatlan az a kár, melyet a városok az ipari szeszgyárak megszüntetésével szenvedni fognak. Mert kétségtelen, hogy ez a törvény arra készíti az ipari szeszgyárakat, hogy üzemiüket bezúntassák. Az ipari kontingens évről-évre csökkentve, 1914-ben 150000 hektoliter lesz. Ezzel a kontingenssel az ipari gyárak képtelenek dolgozni és kontingensüket a kincstár rendelkezésére kénytelenek bocsájtani.

Hogy ez a tétel helyes, azt Baja város is tapasztalni fogja és pedig rövid időn belül.

A túlzó agrár törekvések tehát teljes sikert értek el. Az ipari szeszgyárak,

melyek a legválságosabb időben is ki-termelték a szeszkontingenst melyek az államnak egy emberöltőn keresztül adó-szedői voltak, elpusztulnak és pusztulá-suk hirdetni fogja a modern magyar iparpártolást. Mert nálunk iparpártolás az, ha virágzó és ezer meg ezer munkásnak kenyeret adó iparágat tönkre-tesznek. Sőt ez egyenesen a köz érde-kében történik. A gazdák felállították ezt a hamis szofizmat: a szeszgyártás mezőgazdasági ipar. Ennélfogva közérdek, hogy a szeszipart a mezőgazdaságnak juttassák. A valóságban meg úgy áll a dolog, hogy néhány nagybirtokosnak szüksége van szeszgyárra, mert ez egy-részt a földbirtok értékét növeli, más-részt ma már jövedelmező iparág. Gyö-nyörű kis közérdek az, mikor az állam-hatalom azt mondja: elveszem attól, aki-nak van és adom annak, akinek nincs. És nagyon téved, aki azt hiszi, hogy az agráristák itt megfognak állani. Ma a szeszgyártásra fáj a foguk, holnap a cu-korgyártásra, azután a sóiparra fogják a szemüket vetni. Hiszen ez is mezőgaz-dasági ipar, mert ez is miként a szesz-gyár, mezőgazdasági terményeket dolgoz

fel. Azután sörre/kerülnek a többi ipar-ágak, mert hiszen a mezőgazdasággal mindent kapcsolatba lehet hozni

Csak arra akarok ezzel reámutatni, hogy az agrár törekvések ilyenén elfajulása a városok romlására fog vezetni. Egyrészt elrontja a már meglévő, virágzó ipar-telepeket, másrészt elriasztja a tőkét attól, hogy gyárat alapítson. Pedig a bankettekén folyton azt hangoztatják, hogy csakis fejlett ipar, csakis gazdag városok bírják megakasztani a kíván-dorlást.

Hol van például Baján ipar?

Ami van, azt az állam konfiskálja, a közigazgatás pedig adminisztrál és elő-rehaladott kezdeményezési impotenciá-ban szenved országszerte.

Baja szinte arra van teremtve, hogy ipari emporium legyen különösen most, mikor meglesz a híd. Ehelyett vissza-fejődünk és elvesztjük még azt a ma-roknyi ipartelepünket is, ami van. Per-se tenni is kéne valamit és nem ele-gendő, ha a kózkórházba dijnoki állás helyett, őrnöki állást szervezünk.

Braun Ede.

TÁRCA.

Lámpa mellett.

— A Bajai Hirlap tárcája. —

Ira: Sas Ede.

I.

A tengerparti vendéglő tornácán ültek ifjú urak és éltebb gavallérok, akik persze a fiataloknál is fiatalabbnak akartak látszani. Körülöttük már az egész tengeri fűdő nyugovóra tért; a sötét pálmák közt elhangzott az utolsó csengő menyecske-kacagás és a könnyű nyaralók rácsajtaja mögött eltűnt az utolsó világos ruhafodor. A szél a part felől fújt s oly illatos és meleg volt, mintha az alvó szép asszonyok lehetét hozta volna feljűk.

S a szép szerelmes asszonyok sóhajától gyönyörűségeken megborzongott a tenger, s szendergő habjain színes, tűzrózsás álmok csil-logtak. A férfiak még élveztek a bűbajos déli éjszakát, az édes, csipős szivarfüstöt és az édes, csipős pletykáldokást. Mert ne higyjük ám, hogy az emberszólás csak a rózsás ajkak közt szűletik; megterem biz az a bajusz alatt is. Hogy melyikben több az igazság: a rózsás, vagy a bajuszos ajkak pletykájában-e, azt ne keressük. A gavallérok az asszonyokról plety-

káltak — bókoljunk a nőeknek azzal, hogy csupa hazugságot beszéltek. A társaság leg-igénytelenebb tagja, a deresedő fejű ügyvéd, aki eddig csendesen borozgatva halgatott, most egyszerre megszólalt:

— Nos, uraim, ti ugyan sok érdekes történetet mondtatok el, hogy hódítottátok meg ezt meg azt a márványkeblű hölgyet, — hát én se állom meg, hogy el ne mondjam: ho-gyán hódított meg engem egy asszony. Ne gondoljátok, hogy dicsekedni akarok! Ki az ördög tartana engem Don Juannak? Legke-vésőbb tartom annak magamat. Inkább aludtjé van az én ereimben, nem pedig pezsgő! De az a tisztesség, becsület — igenis, tisztés-séges, becsületes — teremtés valósággal az ölembé hullott. A kedvező szél oda hullajtotta. Miféle kedvező szél? Nem a szerelem. Hogy mi volt, azt megtudjátok, ha pár pillanatig rám figyeltek.

II.

A körből igyekeztem haza, legénylakásom felé. A társas unalomból a magános unalomba. Este volt; zimankós eső csapkodott. A lég-szeszlángokat javában farsangoltatta a szél. Teremtett lélek sem járt a kissé félreeső utcán. Egyszerre egy fordulónál egy karscu alak tűnt szemembe, amint előttem sietett a locs-poscos járdán. Karscu volt, uraim, mint a legtündéribb balletcsillag. Utána eredtem, azt akarva, hogy

a legközelebbi lámpásnál találkozhassam vele. Ha az arca is megfelelő annak az ideálnak, amit a termete ígért, hátha egy kedves kaland édesíti meg ezt a semmi jóval se biztató, csunya estét.

Csakugyan, a legelső lámpásnál kerültem melé. A fény az arcába tűzött. Erősem szem-ügyre vettem. Hát biz én nem a legkelleme-szebben csalódtam. Láttam, hogy a természet nem egyformán bőkezű az adományaival. Ehhez a villi-termethez bizony szebb arcocskával szolgálhatott volna . . .

Meglassítottam a lépteimet, s hagytam, hadd menjen a dolgára.

Az asszonyka e pillanatban megemeltette a ruháját. Barátim, mennyi kecsesség volt ebben a mozdulatban! Amennyi esabos poézis csak lehet, az mind benne volt. Én bizony megint utána iramodtam. Hátha nem jól látam? Hátha most veszem észre arcán a meg-vesztegető báj?

A legközelebbi lámpásnál ismét találkoztunk. Én ismét a szemébe néztem.

S most, most aztán végkép lemondtam róla. Nem, nem! Ez az arc nem izgatott arra, hogy helyet foglaljon az emlékeim közt. Isten veled, karscu tündér! — gondoltam magamban. — Akárik vagy, én nem foglak kísértésbe ejteni . . .

S nekem úgy rémlett, mintha az én eibo-

Jinnen-onnan.

— Parkirozzák a főteret. — Egy kis pedagógia. — Két kérdés.

Azt hittük, hogy a városban minden csendes és a közigazgatás mélyes nyári álomba szenderült. Azt hittük, hogy a multheti közgyűlés volt az utolsó fardat nyugtázkodás és az a hatalmas, egészséges átirás, mely után a hosszú, nyugodt álom következik. Nem kis meglepéssel olvastuk hát azt a kis ösörös, szürke hírt, mely arról a csodálatos eseményről számol be, hogy a közigazgatás ébren van, sőt gondolkodik, tervez és cselekszik. Sajátos, majdnem csodálatos és mégis igaz: a tanács e heti ülésén nem elégedett meg azzal, hogy azokat a szabályozási életműködéseket végezze, melyekre a testnek alvasközben is szüksége van, de fölösleges funkcióit is teljesített.

Nem tehetünk róla de olybá tűnik föl előttünk a dolog, mint mikor valaki álomban beszél. Nem ilyen álom-beszéd-e ez is a szendörgő nyári közigazgatásnak? Majd meglátjuk! Az történt u. i., hogy a tanács elhatározta, hogy felszólítja a gazdasági, szépművészeti, építészeti és még néhány egyéb ilyen szépművészeti és ismeretlen bizottságot. Mire szólítja föl? Mindjárt megmondjuk, csak előbb egy képzeletbeli hosszú gondolatjel-t kell tennünk, mert most jön a csodálatos. No igen, hát arra szólítja föl, hogy tegyen javaslatot az iránt, (így mondják a hivatalos stílusban) nem lehetne-e a főteret az e célra rendelkezésre álló 26000 koronás alaplóból rendezni és parkirozzák?

Most pedig egy kis szerénytelenséget engedünk meg magunknak és a sok szépművészeti és bizonyára bölcs bizottság helyett kijelentjük, kiáltjuk, harsogjuk, hogy lehet, lehet!! Sőt ennél többet mondunk: *muszáj!*

Igazán örülünk, hogy ez a kérdés végre napirendre került. Persze az a nagy baj, hogy a közigazgatás nem tud meglenni bizottságok nélkül. És aki tudja, mi az a bizottságosi játék, az bizonyára csodálkozik fog örömléni. Mégis örülünk! Az első bátorlatlan, ingadozó, típéget követik majd a határozott biztos, szapora lépések. A legtöbb gyermek átesik egy-egy kis kanyarón, a főteret rendezése is

átvergődik majd a közigazgatás gyermekbetegségein, a különféle bizottságokon. Most már nem féljük! A betegség az élet jele. Jó orvosról, gondos ápolásról majd gondoskodik a közélet éber ellenőre: a sajtó.

Vizsgák, osztályzatok, bukások és kiüntetések virágzó szeszona volt az elmúlt héten. Egy csomó revolverlövés, vízbeugrás és banális, de szomorú diáktragédia tette még mozgalmasabbá és elevenebbé ezt a képet.

És az újságok garmada-számra produkálták a komoly vezércikkeket, az életet, szines elme-futtatásokat, a gyilkoson gonyos krikákat. Ugyancsak ostromolták a pápaszemes, vaskalapos pedagógia roszdás kapuit. Kapóra jött Marchet, osztrák közoktatásiügyi miniszternek ismert rendelete, mely az osztályozást küszöbölő ki Ausztria népisoklájából. Megindult nyomában a vita, fölvonultak a lapok hasábjain a humanizmus, a modern, új csapásokon járó gyermeknevelés, a gyermekszerep, a gyermeknevelés okos, szép és mélyes igazsagai, új eszméi, új irányai.

Csodálatos, szinte megdöbbentő, hogy elavult intézmények, elmúlt idők ósdi hagyományai mily szivós makacssággal tartják magukat, mily mélyen gyökereznek a megszokás talajában, mily nehezen pusztíthatók, irtathók, hogy helyükbe új igazságokat, új intézményeket plántáljon a diadalmas evolúció.

Egy népisoklaji vizsgán voltam az elmúlt hét valamelyik napján. Elég tágas iskolateremben, forró, fojtott levegőben 70 gyerek, 30-40 szülő, hozzátartozó szorongott. Letéritett, virágdíszes asztalnál komoly iskoláslelaki bácsik izzadtak, a nemzet napszámosa fekete kabátban drukolt magáért és növendékeiért, a gyerekek meg kínosan feszengtek, gépiesen feleltek, ha tudtak, és a tanító meg pirultak, szegénykeztek és bosszankodtak, ha nem tudtak. Nem tehetők róla, de ez az aktus egy pillanattal sem volt előttem ünnepélyes, komoly de igenis komikus, gyakran bosszantó és embertelen. Bizonyára másnak is. De leginkább a tanítónak. Ő érezte legjobban, milyen ostoba, fölösleges produkciót végez. Mert kinek is kell ez a kínos vizsga? A tanítónak nincs rá szüksége, az iskolára felügyelő hatóságnak száz más és jobb alkalmja van a tani-

tás eredményéről meggyőződhetni, a vizsgát látogató közönség — bocsánat — de igazán keveset ért a dologhoz, a gyerekek pedig igazán kínos, feleslegesen izgató, gyakran embertelenül megszegyenítő torna az egész.

Mi értelme van hát a vizsgáknak? Kérdem én és kérdik más ezren — laikus, de józanul, pedagógiai konzervatívizmus nélkül gondolkodó fölül. És ha nincs értelme, miért nem törlik el? Miért, miért?

Két kis kérdést intéztünk már másodosztályban nyilvános interpelláció alakjában az úgynevezett „illetékes körökhöz”, a színház ügyében. Nagyon jól tudjuk, hogy az illetékes körök nálunk is, mint mindenütt nagyon magasan trónolnak. Ez a diszes, magas hely nem is illeli őket, meg aztán praktikus is, mert a kérés, a követelés, a panasz feltörő hangja, (gyakran igen kellemetlen, neveletlen hangok) ide nem hallatszik föl oly könnyen. Mi azonban ez egyszer nagyon-gyeron szeretnők, ha kissé gyenge hangunk följutna a magas egekbe. Azért óvatosságból, talán túlzott óvatosságból még egyszer, de nem utoljára ismételtük két kis kérdésünket. Hátha ez alkalommal kegyesebb lesz hozzánk a sors.

Miért nem hagyja jövő a belügyminisztérium a színházépítés ügyében hozott kögyűlési határozatot?

Hol késik az éji homályban az a bizonyos megtört államcségy?

Ha kérdéseinket most sem hallják meg, mi nem csüggedünk el. Kérdezni fogjuk addig, míg meghallják és talán — válaszolnak is.

E. L.

HIRLEK.

— **Türr István szobra.** Baja város szülőitnek, Türr István tábornoknak emléket örökre foglalni rendelte a városi törvényhatósági bizottság Bajay Péter indítványára kimondotta a májusi közgyűlés, hogy a hős tábornoknak a szülővárosában szobrot emel és a tani-

csátott tündérem haragosan fogta volna össze ruháját, megszaporázta lépteit s befordult, eltűnt egy sötét melékutcában.

III.

Már egészen el is felejtettem a félbemaradt kalandomat, melynek még a küszöbén takarodót futtam, amikor egy zsuron, képzeltétek, kívül találkoztam? Vele.

Hertelendyék sandwich-szeleteire voltam hivatalos, akik a három pulykatojáskepű leánykájukhoz csöditették össze az aranyifjúságot. A kisasszonyok körülbelül annyi ezrest kaptak hozományul, ahány szeplő volt az arcukon. Tejbe-vaiba fűrésztették ott a gavallérokat. Hangos volt a mulatság. Javában volt a tánc. S én egy mellékszobában véletlenül egyedül maradtam az én ismerősömmel.

Egy gyáros felesége volt. Maga is egy gyáros leánya. Gazdag, úgynevezett köztisztelőben álló polgárrasszony.

Mindméléről beszélgettünk, még az időről, sőt még az irdalomról is, amikor az asszony úgy tett, mint egy összeesküvő, aki gyanútlanul áldozata előtt hirtelen elővillantja a törét:

— De hát mondja: nem emlékszik már rám, hogy egyszer már találkoztam velem?

Emlékeztem biz én, de jónak láttam a találkozást letagadni.

— Biz én nem emlékszem, hogy lett volna szerencsém . . .

— Ugyan ne mondja! Hát mikor kétszer is szemügyre vett a lámpa mellett? Ugyebár maga akkor valami könnyűvérű hölgyecskének nézett?

— De nagyságos asszonyom! A világrt sem! Hova gondol?

— No ne tagadja. Magánosan haladtam, elég késő este az utcán. Mit tudhatta ön, hogy a beteg nénném voltam látogatóban s a cseledém nem jött értem, a nagynénem cselédje pedig nem hagyhatta ott a beteget. Magam ugrottam hát átál a szomszédba, hiszen a nagynénémhez közel lakunk. De maga afféle éji lepke nek nézett. S a lámpa mellett megvizsgált. Nem tetszettem magának. Hát egyszerűen ott hagyott . . .

S keserűség reszkett a szavában, mikor ezt mondta.

Én pedig szörnyen meg voltam zavarodva. Egyre csak azt tudtam dadogni:

— De nagyságos asszonyom . . .

A gyáros felesége türelmetlenül intett:

— Hagyja csak! Ne tiltakozzék. Én ugyanis tudom, hogy csunya vagyok . . .

S ajkaiba harapott. S könnyek jelentek meg szemében. S a szobát egyszerre elárastotta a társaság. Szébbnél szebb asszonyok, üdénél üdőbb lányok sokasága . . .

IV.

S azután is sűrűn, mind sűrűbben találkozottam a gyáros feleségével. Mindig mintha valami fájó szemrehányást vettem volna észre a tekintetében, melyet nem bírt előttem eltitkolni. Egy mulatságban keringőztem is vele. Mint a lángnyelvek: oly perzselő hévvel fonódott rám a teste. Szemében félnéken csillant meg az öröm, a gyönyörűség. De mikor vége volt a táncnak: kitört belőle a józan keserűség:

— Tudom, hogy csunya vagyok. Az uram is csak a pénzemért vett feleségül . . .

S hirtelen fölkereste az urát s otthagytta a báltermet.

Lefessem-e előttem, hogyan haladtunk lépésről lépésre tovább. De hiszen én magam sem tudom, hogyan történt a dolog, amíg egyszer csak ott volt nálam, kis szobában, titkos, izgalmas, lázas találkozózn. S tobzódo szenvedélye mintha egy tűzhányó belsejévé változtatta volna a szobát, melynek forró levegőjében a mámoros csókok szikrák sercegetek. Az asszony szemében kigyulladt a gyönyör, a diadal fáklýalángja, s aranyhaja kibomlott a párnán, mint a sugaras győzelmű zászló. S én csókkal borítottam el a haját, mintha minden szálát külön össze akarnám csókolni . . . Ő pedig két kezébe fogta az arcomat, úgy nézett a szemembe, boldogan, megvizsgálódva, diadalmasan.

— Ugyebár, mégsem vagyok olyan csunya, olyan megvetendő, mint aminőnek gondolt, amikor ott hagyott a lámpa mellett? . . .

Magamhoz szorítottam, ezzel feleltem neki. S szembe jutott, hogy soha, sohasem lett volna az enyém, ha akkor ott nem hagynom . . . Mintha az asszonyi becsületét sértettem volna meg, amiért elégtételt kellett tőlem szereznie . . .

*

A férfiak mosolygva bólogattak az elbeszélésre. A szél hűvösebbre fordult, menekültek is haza. Egyszerre teljesen néptelenné vált a tengerpart. Csak a tengeren zsongta tovább hullám a hullámnak a mesét a csunya asszonyról, a csunya asszony elégtételéről . . .

közgyűlés immár megtalálta módját a hazafias idea megvalósításának. A mult szombati elhatározás szerint, öt esztendőn át évi 400 koronát áldoz a város a szobor céljaira. Miután azonban 2000 korona nagyon is csekély összeg Tűrr István emlékének méltó megörökítésére, maga a törvényhatóság bizottság szükségét látta szoborbizottság alakításának. Ennek a bizottságnak a kezébe van letéve a széleskörű társadalmi gyűjtés fődadata, mondhatók a szobor sorsa. A társadalomhoz fordul már közelebb a szoborbizottság, odafordulunk mi is és a hagyományos hírű bajai alkotásosság szent nevében adományokért esedezzünk a hazafias szívekhez a Tűrr István szobra javára. A *Bajai Hírlap* szerkesztője szívesen áll be az adományok továbbiainak sorába, minden beérkező fillért nyilvánosan nyugtáz és eljuttatja a szoborbizottság elnökéhez.

— **Főgimnáziumi rajzkiállítás.** Junius 28-án és 29-én formás kis festmény- és rajzlatban lesz része a közönségnek. *Gáspár* János főgimn. rajztanár stíluszerű kiállításban állította össze a főgimnáziumi tanulófűjség nyolc évfolyamának festéseit és rajzait, melyeket kétféle napot át a nagyközönség az intézeti rajzteremben megtekinthet.

— **Eljegyzés.** *Halász* Manó dr. hódmezővásárhelyi ügyvéd jegyet váltott *Álföldy* Ilával, a Bajai Jótékonykócsu Leányegylet agilis elnökével, *Álföldy* Lajos dr. tb. megyei főorvos és neje *Weidinger* Flóra leányával.

— **Egy bajai ösztöndíj körül.** A mult szombaton tartott törvényhatósági közgyűlés legtöbb eseményéről lapunk még a közgyűlés napján beszámolt. Pusztán egyetlen érdekes tárgyra térünk meg ki ezuttal, arra a vitára, mely egy bajai ösztöndíj körül támadt. A dologt azon kell kezdenünk, hogy jórögen *Treszkity* Mátyás bácsi plébános nagyobb összegű alapítványt tett arra a célra, hogy az alapítványösszeg kamatait a *Treszkity*-család egyik diák-tagja kapja meg. Legutóbb *Treszkity* György bajai lakosnak hasonlóképp íva élvezte a stipendiumot, mint a helybeli cisztercita főgimnázium tanulója. Most aztán, hogy a *Treszkity*-családnak a főgimnáziumban az ösztöndíjra igényelt bíró tagja nincsen, *Treszkity* György arra kérte a városi tanácsot, hogy terjeszse ki az ösztöndíjra való kiváltságát a *Treszkity*-családnak a polgári iskolába és a tanítóképző intézetbe járó növendékei számára is. A városi tanács a kérelmet teljesítést javasolta, mely állásponttal szemben *Werner* Adolf dr. főgimnáziumi igazgató éles és találó disztinkcióval fejtette ki a tanácsjavaslat tartathatlanságát.

— Az alapító — ugymond *Werner* dr. — a *Treszkity* család egyik diák-tagjának zánja az ösztöndíjat, deák-on pedig csakis diák-nyelvet (latint) tanuló ifjut ért a közutdat; a főnörgő esetben pedig annál bizonyosabb, hogy kizárólag gimnáziumi tanulóknak rendelte az alapító a stipendiumot, mert az alapítólevél kelte idején egyéb középiskola, de polgári iskola és tanítóképző-intézet sem állott fenn Baján.

A többség, e logikus okfejtés ellenére is megszavazta a tanács javaslatát és az ösztöndíj kiterjesztését kimondotta. *Werner* Adolf dr. főgimn. igazgató a sérelmes határozatot megfellebbezte.

— **Virágkorzó és táncestély a lökértben.** Az elmúlt vasárnapon ment végbe a hetekben megalakult egyetemes bajai sportegylet első nyilvános szereplése, kerékpár-virágkorzó, plasztikus tornamutatónyok és céllövészet keretében. Az első debut messze kimagaslott a szokásos lökerti mulatságok sorából és fölkelte a legzeselebbkörrű társadalom érdeklődését. Szép asszonyok és leányok meg lelleményes sportsmanek buzgólkodtak a pompásan bevált első bajai sportnap sikerén, mely az egyetemes sportegylet szellemi és fizikai erőtmörítését dicséri mesterül. Verőfényes napon, a délutáni órákban utcai ünnepséggel

kezdődtek az események. Motoros kerékpárral az élükön, ezerféle színűgyűlékben pompázó virágokkal ékesített kerékpárokon vonultak végig a városban biciklistáink, ki a lökértben, hol asszonyok és leányok napernyő-virágkorzója felé terelődött a figyelem. Titkos szavazás döntötte el itt a virágkorzó nyertesait és az urnából dr. *Moder* Gézáé neve került ki elsőnek, mint a legszebben díszített napernyő tulajdonosa. A legszebben ékesített kerékpár *Kocsis* Jánosé volt. Kiváló izléssel kiállított napernyőjéért második díjat nyert egy végtelenül bájos tagja a helybeli úri bakfígárdának — *Demuth* Irénke — kit, ha szépségverseny dönti el a közönséget, kétségkívül a mindenekelőtt való diadal pálmája illet meg. Díjakat nyertek még *Kozacsek* Ernő kerékpárja, *Miovác* Lenke ernyője, *Posta* nővérek és *Utry* Ilonka napernyője és több kerékpár — A délután többi része festői tornagyakorlatokkal telt el, melyeket este kabáró követett. Utána a késő reggeli órákig eltarított tánc tartotta ébren a jökedvet. A cabaret számai sorából *Marcell* Andorné érzésteli és szépen színezett ének-számai és *Buday* Irén hangulatos monológja vált ki.

— **Bajai békéltető bírák.** A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár választott békéltető bíróságának elnökévé *Major* Károly kir. járásbíró, a járásbírósg vezetőjét, helyettesévé pedig *Kosa* Károly dr. kir. járásbírót nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Gimnazisták tornaünnepélye.** Évről-évre, június végén, dőcegen lépkédő gimnazisták festői csapata népesíti be a tornatérre fölavatott vásártérét. Vezetéik *Vágo* Rezső és *Ujhelyi* Géza tornatanárok, kik éveken keresztül színe-javát képezik ki a jó és ügyes tornázóknak. Az idei tornaünnepély csütörtökön délután ment végbe. Zeneszó és dobpergés hangjai mellett vonult föl a diáksereg, nyomonkban ezernyi közönség tartott a vásártér felé. A Hymnus emléklése után szabadgyakorlatokat mutattak be, precíz, kifogástalan kivitelben. Száz edzett kar emelkedett egy csapásra, egyetlen vezényszóra éf felé és újabb kommandóra mint egyetlen kéz, szállott egyszerre száz kéz má irányba. Tetszetős látvány volt a szabadgyakorlat, melyet az egyéni verseny követett. Futás vezette be az egyéni versenyt, melyben győztesek lettek: *Fischer* S. I. o., *Tresz* J. II. o., *Sztepanovics* M. III. o., *Jakics* J. IV. o. tanuló. Ére a mászás következett. Győztek: *Bohner* F. I. o., *Várad* F. II. o., *Sztepanovics* M. III. o., *Melles* Gy. IV. o. tanuló. Szép eredményt produkáltak a felső-osztályosok a magasugrásban. Eredmény: *Karagich* A. IV. o. t. 150 cm., *Tiprovác* Gy. V. o. t. 145 cm., *Fehérvár* J. VI. o. t. 135 cm., *Szántó* J. VII. o. t. 150 cm. A staféta-futásban győzött a *Vojnichek*-csapat. Érdekes látványt nyújtott az ablakugrás is, melyben a legnagyobb ügyességet árulták el: *Kun* J. VI. o. és *Fuller* J. V. o. tanuló. A gyűrűhinta-ugrás eldöntetlen maradt. Most következett a versenynek az a része, melyet a közönség mindig a legnagyobb elismerésben szokott résztesíteni: a szertorna. Meg is látszott ifjaink a lelkesedés, hogy bravuros mutatványaikkal méltók legyenek a közönség tapsaira, melyekből legtöbbet kaptak: *Grünhut* I., *Szántó* J., *Evetovics* I., *Lakner* S., *Moldoványi* I. VII. o., *Vondra* A. V. o. és *Schmalzer* Gy. IV. o. tanuló. Estére járt már az idő, mikor elvonult a tornász gárda, a közönség zajos tetszésnyilvánítása közben. Ebből az elismerésből az oroszlátnász a helybeli ciszterci főgimnázium derék nevelési rendszerét illeli.

— **Bajai könyvkereskedők vasárnapja.** A helybeli könyvkereskedők abban állapodtak meg a héten, hogy üzleteiket június 28-ától augusztus 16-ig vasárnaponként egész nap zárva tartják. Zárva maradnak továbbá a könyvesboltok Szentistván-napján is egész napon át, egyéb ünnepnapokon pedig csak délelőtt 10 óráig lesznek nyitva.

— **Uj ügyvédek.** *Sándor* Imre dr. bajai ügyvédjelölt sikerrel tette le a héten a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát. *Sándor* dr. Baján nyit irodát. — *dr. Tibor* Dező bajai földink, ügyvédi ügyvédjelölt szintén e héten állotta ki az ügyvédi vizsgát.

— **A nöegyleti kisdóvó gyermekünnepélye.** A «bajai I. nöegylet» által fentartott kisdóvodova vevefőnöje, mükdedvölök és növendékei közremüködésével július 5-én, az ipartestület nagyertermében gyermek színelőadást rendez. Az estély 1/2-8-kor kezdődik. A tiszta jövedelem a kisdóvó felzárkózási költségeire szolgál. A színdarabot, melynek rendezője *Müller* Matild övönö, a *Csipkerózsika* c. tündérmese képezi.

— **Harkányfürdőbe özőnlének** immár évek óta a reumában és csúszos bajokban szenvedők ezrei. Bácsmegeye, Torontál, Baranya, de a messzebb vidék beteget is itt keresnek és találnak gyógyító balzsamot a legidősebb reumára is. Harkány-fürdő vizének erőse kén-tartalma és hőkoka radikális kurát biztosít a betegnek és mégsem drasztikus. Ebben leli magyarázatát, hogy a társadalom minden rétege kerest föl évről-évre az istenádotta gyógyhelyt, hol az idei nyáron eddigleg már közel 2000 fürdővendég fordult meg. A harkányi társadalmi élet színhelye a szépségéről messze-hírű park és az annak kellős közepén levő tágas terem (pulszalon), melynek erkélyéről naposszat pompás cigányzene szórakoztatja a zavartalan harmóniában élő fürdővendégeket. Harkányi fürdővendégeink egészségügyét dr. *Heller*, régi, jönevű specialista látja el. Lakást, ellátást aránylag kedvezményes áron biztosít a fürdői nagyszálloda és Harkánynak derék polgársága.

— **Védőegyesületi közgyűlés.** A Tulipán-szövetség magyar védőegyesület bajai fiókja június 21-én tartotta rendez. évi közgyűlést a városi székház tanácstermében. A közgyűlésen *Somogyi* Emil elnököt és megnyitójában hűségét képet rajzolva az egyesület ezidőszéri helyzetéről, buzdító szózáttal fordult a szép számmal megjelent tagokhoz a magyar és helyi ipar diadalát és az import kiküszöbölését célzó munka érdekében. A tagok tetszéssel fogadták az elnök beszédét, aztán vita kezdtek *iffi*. *Utry* Pál több tagot óhajt toboroztatni az egyesületnek, míg *Wagner* Antal az eszme propagálásában és a fogyasztó közönségnek magyar ipart pártoló tényeiben látja az eredményes munka súlypontját. *Reich* Vilmos hasonló értelemben szólal föl, mire a közgyűlés elhatározta, hogy a helybeli társas-egyesületekben propagációkat fog terjeszteni a Védőegyesület kötelekebe való tömeges belépésre buzdítva a közönséget.

— **Táncokdedvők figyelmébe.** Mindazon a t. tanuló, kik már a mult évben a tánc-tanításban résztvettek, mint gyakorlókat felveszem, azzal a kikötéssel, ha már az első órában résztvesznek, mivel csak így lehet elsajátítani az egyöntetű táncokat. A tánc-tanítás július hó 1-én délután 5 órakor veszi kezdetét. Felkérnem mindazon t. tanítványokat, akik már beiratkoztak és beiratkozni akarnak, hogy pontosan szíveskedjenek megjelenni.

Bajlos Bertalan.

— **Inaskövetítés.** Az iskolák tanéve befejeződött és a tanulók egy része megváltak az iskolától. A budapesti ipar és kereskedelemi munkáskövetítő intézet (Budapest, *József-körút* 36.) figyelmelteti azon bajai szülöket, kik mesterségre öhajtanak taníttatni az iskolából kiküldött fiaikat, de részükre nem találnak tanító mestere a lakóhelyükön, hogy írják meg ezt az intézetnek egy levelező lapon s az intézet ingyen ad felvilágosítást és el is helyezi a fut. A mult évben már 380 fut közzétett inasnak s ezek között 335 vidékit, részint Budapest, részint vidéki nagyobb városokban lakó mesterekhez.

— **A bajai Sugovicameder felső torkánál** a folyó évben teljesítendő és 803.36 m³ földmunkából, valamint 3024.03 m³ kincstári közzállításból és beépítéséből álló munkálatok vállaltba adására a budapesti m. kir. folyam-mérnöki hivatalnál június 13-án tartották meg az árjelteit. Ez alkalommal *Tolnai* Imre a földmunkára m³-ként 1 kor., a közzállításra m³-ként 6 kor. 70 f., összesen 21.064 kor. 36 fillérel, a Magyar építő r. t. 75 fillér és 5 kor. 80 f., összesen 18.141 kor. 89 fillérel tett ajánlatot. Az eljáró hivatal a Magyar építő r. t. ajánlatát terjesztette föl elfogadásra a földmívelésügyi miniszterhez.

— A bajai főnyeremény hős — pécsi lakos. Pécsről írja tudósítónk: Augusztus 1-én érdekes lakóssal gyarapodik Pécs. Eckert Antal bajai volt kertész és temetkezési intézet tulajdonos, a bajai milliós bűnpör volt panasosa megvette a minap a Hoffman Lajos tulajdonát képezett Schlauch féle egyik emeletes villát és mivel augusztus 1-éig az bérbé van adva, előbb nem foglalhatja el a lakást. — Eckert — írja tudósítónk — a milliós pör befejezése után elhatározta, hogy Budapestre vagy Pozsonyban telepszik le. Előzőleg azonban Pécsre jött rokonai látogatába Hoifer Károly vejéhez, Kollár Győző dr. közjegyzőhöz. Annál szívesebben jött, mivel Pécsen inaskodott Krauszé Ignác édesatyjánál és így gyermekkori emlékek is fűtötte Pécshez. Rendkívül módon meglepte, mi lett a régi Pécsből és mivel különösen a Kollár Győző dr. tulajdonát képező egyik Schlauch villa tetszésével találkozott, kérdést intézett, nem volna-e még egy eladó Akadt! Rövid alkudozás után készen volt a vásár és most Eckert, mint tőképezés jön el Pécsre, ahol szállalkodás közepette töltötte inaséit. Fortuna istenasszony megtette szerencsés pécsi háztulajdonosnak és most már az életet kellemes oldaláról is meg akarja ismerni.

— A Killiány-cirkuszról. A bajai közönség természetesen és igazán érdeme szerint partolja a Killiány-cirkuszt, mely az érdekes. sőt mondhatni csodás mutatványok egész tárházával áll estéről-estére a nézőközönség él. *Disszély-nőrekek* plasztikus erőtmutatói és csodálatos elaszticitása méltán ragadnak tapsra és a birkózó bajnokok mesteri fogásai szinte főcsigázzák az érdeklődést. Az elmulrt hét *Gulbácz*, Csehország bajnoka diadalának hete volt. A közönség igen szereti ezt a színpadikus mestert, kinek birkózásában a leleményes ügyesség legyűrű a nyers erőt. *Jackson* angol birkózó, *Rossoff* Simon orosz meg *Kavann* európai bajnok a legkivalóbbat produkálják a műbirkózás terén. Pénteken este egy kis incidens zavarta meg a cirkuszi élet kedélyességét. Rossoff állott ki Turyval. Adott jelle Rossoff szabály szerint kezét nyújtott Tury felé, ki kézfogás helyett megragadta a nála jóval hatalmasabb erű és képzetű Rossovt és egy pillanat alatt földhözvágta. A közönség természetesen nyomban lehurrogta Turyt és senki sem látta Rossoffban a legyőzöttet. Tury hétfőn újból birkózni tartozik Rossoffal.

— Cselédkitüntetés. Vojnits Maté bajai főbíró folyó hó 21-én adta át szép szavak kíséretében Hubert Mátyásnak, ki harminctíz év óta hű cselédje a regőcei Lollok-uraságnak, a 100 K. jutalmat és a miniszteri kitüntető oklevelet. Az uraság, Lollok Alajos névnapja és hű cselédjének kitüntetésé alkalmból ebédet adott, amelyen Hytra nyug. miniszteri tanácsos is résztvett.

— Ezer millió egy vidéki város pénzpiacán. A városok fejlődésképeségének legbiztosabb meghatározója a helyi forgalom, igazi mértéke pedig a pénz és a vasút, hajós és kocsiforgalom. Győr közgazdasági jelentőségére vall az a körülmény, hogy a múlt évben az ottani pénzügyintézet forgalma 1010,808,318 korona 41 fillért tett ki. A nagy forgalmat Győr gyártelepeinek köszönheti, mely téren Temesvár és Pozsonyval csaknem egy szintvonalon áll.

— Vörhenyjárvány. Újvidéki tudósítónk írja: Városunkban a vörheny az utóbbi napokban oly rohamosan terjed, hogy a legszelesebb körben megtett óvintézkedésekkel is alig lehet terjedésének és szétterjedésének gátat vetni. Hir szerint a vörheny már az év elejétől szedi áldozatait. Amig eddig az ápolás alatt álló 46, 36, 56, 23 vörhenybeteg közül 7—8 halt meg, június első felében 23 beteg közül 12 esett áldozatul. Egy családnak 5 gyermekét rabolta el a vörheny. Az iskolák záróvizsgáit a szülő és a közönség teljes kizárásával már megtartották. Az óvodákat pedig bezárták. — Felhívjuk a bajai illetékes köröket, különösen a rendőrkapitányságot és a főorvost, hogy a szükséges óvintézkedéseket haladéktalanul tegyék meg. Baja és Újvidék között oly élelki személyforgalom bonyolódik le, hogy a járványt nagyon könnyen behurcolhatják.

Nyilt t ér. *)

Legjobb üdítő ital

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
SÁVANYÚVÍZ

A dorgó égetése

Ize tiszta,
szénsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felirrasíti

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Végrehajtási ballada.

A végrehajtási novella benyújtásait részletek hitelezők kocsiszámra adják be a végrehajtási kérvényeket.

Az alperes derék fiu volt,
Hentesné volt a teiperes
És ifjak voltak mindaketen,
Hajuk sötét volt, nem deres.
Az alperes a felperesnél
Vásárolt (erről zeng a lant)
Háromszázötven szafalant)
És tormás virsli számtalant,
És tormás virsli számtalant.

A hentesné az alperesnek
Hitelbe adta mind e jót,
Sőt: ami több: fizette buzgón
A virsligyasztó-adót.
A hentesné molett madám volt,
S a szíve olyan, mint a vaj,
Bizott az alperesbe szörnyen,
És ebből lett aztán a baj,
És ebből lett aztán a baj.

Az alperes derék fiu volt,
De vekonypénzü ki legény,
És ah, fizetni abszolúte
Nem tudott és szokott szegény
S egy szép napon a végrehajtó,
— Mint sólyom, mely verembe les, —
Reácsapott szegény fura:
Igy lett belőle alperes,
Igy lett belőle alperes.

Ah, alperesnek lenni nem jó,
Sőt nem gyönyörb. n dus eset,
S a végrehajtás gyenge kéj-űgy,
A dolgot bármint is veszed,
Pedig nem tétél semmi rosszat,
S nem tétél semmiele bünt,
Ha egynehányász virslifajta
Miattad rég árnyekba tűnt,
A bus árnyékvilágba tűnt.

De mindez roppant gyenge mentés,
Ha jó egy ur és végrehajtó, —
S az alperes mindezt belátván,
Mélázva, busan így sóhajt:
Oh hentesné, kemény a szived,
Egy sódar sincs ily kökémny, —
Hoított egyebként konstatáim,
Hogy lágy vagy, mint egy költemény
Hogy lágy vagy, mint egy költemény.

Igen sóhajtva utnak indult
A vekonypénzü alperes,
S a molett hentesnéhez érve
Fülbé sugta: Ah szersz!
Szeretlek én is, mint a virsli,
Sőt ugy, miként a párizsi,
S ha ugy vélnéd, dicső szerelmem,
Lehetnék tán egy pár is itt,
Lehetnék tán egy pár is itt.

S a hentesné szólt: Ah, galambom,
Ez egyszer még hitel adok,
S nem szólok majd, biz isten ugyse,
Az égő csók miatt, ha sok!

S alperes szólt: Nászutazni
Együtt megyünk majd, bájalak, —
S remélem, nem fogsz tiltakozni,
Ha akkor végrehajtalak,
Ha akkor végrehajtalak!

A balladám morálja kérem,
Roppant tanulságos morál, —
A földolg: sosem felejtés el
És tudd, hogy a fejed hol áll.
A sors az roppant változandó,
S a dolog állhat bár balul:
Holnap talán felülkerülhetsz,
Habár te vagy ma még alul,
Habár te vagy ma még alul!

—zab.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

378/1908. végreh. szám.

Árverési hírdetmény.

Alulirt bíróság végrehajtó az 1881. évi. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. törvényszéknek 1907. évi Sp. IV. 826.4. számú végzése köv. tekintetben, Dr. Bruck Samu ügyvéd által képviselt Róth Mór javára Schulek József és neje ellen 320 K s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 640 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 lóra szerszám és 1 kocsi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósg 1908-ik évi V. 616/1. számú végzése folytán 320 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 1-6 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 28 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Baján végrehajtást szenvedtek lakásán leendő megtartására 1908. évi június hó 30-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivtnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsarón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében Stampfl Jenő javára 79 kor. 86 fill. és Halász Béla utóda javára 51 kor. s jár. erejéig is elrendeltnék.

Kelt Baján, 1908. évi június hó 9. napján.

Xoránszky Fászló
kir. bir. végrehajtó.

SALLÓ ANDOR

építési, fűtő, és gazdasági anyagok ipari és kereskedelmi vállalata

Telefon 110. BAJÁN. Telefon 110.
Iroda és raktár: Borpiac, Joannovits-féle ház.
Fa és széntelep: Szentjánosi-uton.

Raktáron tart és szállít a legolcsóbb áron mindennemű téglát, cserepet, cementlapot és cementcsövet,

hőfelhár darabos meszet,

román- és portland-cementet, gipszet, kátrányt, kátrány- és aszfaltpapírt tetőfedéshez és elszigeteléshez, karbolíneumot festéket és

mindennemű építési anyagot,

kösznetet, BRIKETTET csepléshez, kétszer mosott KOVÁCSZENET. Gépszirt, gépolajat, kocsikenőcsöt,

mindennemű fűtő és gazdasági anyagot.

Beton építések, burkolási és csatorna munkák vállalata.

14346/1908. kig. sz.

Árlejtségi hirdetés.

Az 1909. január hó 1-től december hó végéig terjedő egy évi szükségletre a városháza részére 370 mm. a városi iskolák részére 540 mm.

összesen: 910 mm

gáziprszén, továbbá a városi szegényház részére 180 mm. elsőrendű salgótarjáni darabos kőszén szállításának biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál **folyó évi július hó 3-án d. e. 9 órák** árlejtségi fog tartatni zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával alulírottánál betekinthező feltételek mellett.

Ugyanakkor a 10597/1908. kig. sz. árlejtségi hirdetés szerinti a kórházi gáziprszén, kályhafűtésre alkalmas kőszén szállítására is árlejtségi fog tartatni.

Azon vállalkozó, ki a kórházi coax és szén szállítást elnyeri, köteles ugyanazon egységárban a városháza a városi iskolák és szegényház jövő évi coax és szén szükségletét is szállítani; **miért is az összes kórházi, úgy egyéb városi és szegényházi coax illetve szénszükséglet szállítására az ajánlat együttesen teendő.**

Baja, 1908. június 24.

Weisz Nándor
tanácsnok.

Hirdetés.

Baja város közkórházában teljesítendő kőműves, cserépes, bádogns, asztalos, mázólok, szobafestő és lakatos javítási munkálatokra **f. évi június hó 30-án d. e. 10 órák** a kórház gondnoki hivatalában nyilvános árlejtségi tartatik.

A javítandó munkák jegyzéke a gondnoki hivatalban hétköznapokon d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óra közt megtekinthető.

Kikiáltási ár	kőműves munkára	325 K.
«	« cserépes	« 60 «
«	« bádogns	« 250 «
«	« asztalos	« 152 «
«	« mázólok	« 150 «
«	« szobafestő	« 113 «
«	« lakatos	« 50 «

Összesen 1100 K.

Az árlejtségi megkezdése előtt ajánlattevők tartoznak a kikiáltási ár 5%-át készpénzben letenni.

Baja, 1908. június 19-én.

Dr. Róna
igazgató főorvos.

13908/1908. kig. sz.

Árlejtségi hirdetés.

A Bezerédy Pál-utcában és Rókus városrészen Kápolna-utcában fektetendő gyalogjárda munkálatai biztosítása végett a városi gazdasági hivatalban **folyó évi július hó 3-ik napján d. e. 10 órák** árlejtségi fog tartatni alulírottánál betekinthező feltételek mellett.

Baja, 1908. június 24.

Weisz Nándor
tanácsnok.

13906/1908. kig. szám.

Árlejtségi hirdetés.

A pecérlaknál szükségessé vált kutyaketrecek helyreállítási munkálatai biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál **folyó évi július hó 11-én d. e. 11 órák** árlejtségi fog tartatni alulírottánál betekinthező feltételek mellett.

Az előirányzati 232 korona 75 fillér költség után 25 korona bánatpénz teendő le az árlejtségi megkezdése előtt.

Baja, 1908. június hó 22.

Weisz Nándor
tanácsnok.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

500. szám.

Pályázati hirdetés.

A nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 1907. évi 40036 sz. a. kelt rendeletére a **bajai m. kir. állami tanítóképző intézetben** és ezzel kapcsolatos internátusban a jövő 1908—1909 iskolaév folyamán a belköltségi tisztviselő, 150 tanítónővéndék és a cselédség köztartása részére szükséges élelmészeti cikkek és fűtőanyagok szállítására ezen pályázatot hirdet az intézet igazgatója.

Az ajánlatok a következő felsorolt cikkek mindegyikére külön-külön teendők meg:

1. **A tej.** Naponta szállítandó átlag 60 liter. — Bánatpénz 150 K.
2. **Marha-, borjúhús.** Naponkénti szükséglet mintegy 70 kg. Bánatpénz 500 K.
3. **Disznóhús és disznózsír.** Havankénti szükséglet 500—600 kg., az utóbbiból 200—300 kg. — Bánatpénz 500 K.
4. **Kenyér és sütemény.** Naponkénti szükséglet mintegy 70 kg. kenyér és 170 db. sütemény à 8 drg. — Bánatpénz 250 K.
5. **Liszt.** 0, 1, 2 és 3 számú. Havanként mintegy 500—600 kg. — Bánatpénz 100 K.
6. **Fűszerárak** és világító anyagok. (Só, cukor, kávé, borsó, lencse, rizs, mák, gyertya, petróleum stb.) Havanként 200—300 K értékben. — Bánatpénz 100 K.
7. **Tüzelőfa.** Évi szükséglet mintegy 150 m³ szurkosnyárfá, 150 m³ szil-hasábfá, friss vágású, száraz, nem iszapos minőségben, az intézet udvarába bevezelve. — Bánatpénz 200 K.
8. **Koks.** Mintegy 500 q. Bánatpénz 100 K.

Az összes felsorolt cikkek mindenkor legjobb minőségben és a megrendeléshez képest kifogástalanul teljes mértékben szállítandók.

Az ajánlattételre esetlegesen szükséges részletesebb leírás, a különleges szállítási feltételekre vonatkozó tájékoztatás ezen hirdetés alább kitérőt határidőig naponta a délelőtti hivatalos órákban az intézet igazgatóságánál nyerhető.

Az ajánlatok lepecsételve *„Ajánlat az állami tanítóképző-intézetben szükséges... szállítására felirattal legkésőbb f. évi június hó 30-án délelőtti 10 óráig az állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtandók, amikorra a beérkezett ajánlatok bizottságnak bontatnak fel oly nyilvánossággal, hogy a felbontásnál az ajánlattevők jelen lehetnek.*

Az áruszállítási szerződéseket a m. kir. államkincstár nevében az intézet igazgatója köti meg.

A szerződések jogerővel bíró jegyzőkönyvek megállapítása, az 1897. évi XX. t. c. 38. §-a értelmében nyilvános verseny útján történik.

Az ajánlattal egyidejűleg leteendő bánatpénz a tárgyhoz mért összegben és rendszeresen a kikötött időre való összeállítás értékének 5 százalékában állapítottat meg.

A bánatpénz vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, avagy jó hírnévnek örvendő takarékpénztár betétkönyvében teendő le.

Ha a bánatpénz az adóhivatalnál tétetett le, akkor a letétet igazoló elismervény csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlat csak az esetben fogadható el, ha az a hirdetésben foglalt feltételeknek megfelelően szerkesztve, az ajánlattevő által szabályterület aláírva és lepecsételve, a hirdetésben meghatározott helyen és határidőig, bérmentesen beterveztetett s a megfelelő bánatpénzzel ellátva van. Pótajánlatok és távirati uton tett ajánlatok tekintetbe nem vehetők.

Az ajánlat 1 koronás bélyeggel látandó el.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell: a) az ajánlattevő nevét, polgári állását és lakóhelyét; b) azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő a pályázati hirdetésben foglalt feltételeket ismeri, magára kötelezőnek elfogadja; c) az ajánlatért (egységárakat) számmal és szóval kifejezve; d) kötelező nyilatkozatot arra, hogy az előírt biztosítékot leteszi, ha ajánlata elfogadott.

Az ajánlattevő tett ajánlata folytán az ajánlat fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

A pályázati hirdetésben megjelölt határidőig beérkezett ajánlatok bizottsággal bontatnak föl és elsőfokulag az intézetnél megtartandó bizottsági ülésen bíráltanak el oly nyilvánossággal, hogy a felbontásnál az ajánlattevők is jelen lehessenek.

Baja, 1908. évi június hó 15-én.

Scherer Sándor
igazgató.

159/1908. sz.

Árlejtségi hirdetés.

Dávod község előjárósága a vármegye alispánjának 48096/1907. számu s illetve a most is érvényben levő 30337/157/1908. sz. törvényhatósági bizottsági véghatározat értelmében föllátni rendelt V. tanterem átalakítása és javítási munkálatainak biztosítása céljából **f. évi július hó 5-én Dávod község tanácstermében délelőtt 9 órák** nyilvános árlejtségi tart.

A munkálati költség 934 korona.

Az árlejtsési szakképzett iparosok vehetnek részt, akik kötelesek a fenti összeg 10%-át bánatpénzzel az árlejtségi megkezdése előtt Dávod község közpénztárába készpénzben befizetni.

A munkálat az árlejtségi napjától 2 hónap alatt, vagyis f. évi szeptember hó 5-ig teljesen befejezendő és átadandó.

A tett ajánlatok elfogadása felett a község szabadon rendelkezik.

Az átalakítási költségvetés és tervezet a községi jegyző irodában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Dávod, 1908. június hó 18-án.

Bereczkó Dénes
jegyző.

Zarnay Mihály
h. bíró.

14251/1908. kig. szám.

Árlejtségi hirdetés.

Az újonnan épített városi polgári és belvárosi elemiépiskola, valamint a bajai kereskedő újak egylete háztelke közötti deszkakerítés helyreállítása munkálatai biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál **folyó július hó 2-ik napján d. e. 10 órák** árlejtségi fog tartatni alulírottánál betekinthező feltételek mellett.

A költségelőirányzati 456 korona kikiáltási ár után 50 korona bánatpénz teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban.

Baja, 1908. június hó 24-én.

Weisz Nándor
tanácsnok.

TÁNCOKTATÁS.

A tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjúság szíves tudomására hozom, hogy a szokásos tantervvel egyben is megtartom.

B-irások a "Barány-szálló" termében a hó 29. és 30. án délután 5 órától 6 óráig.

Gyermekek a 9-ik évtől már részt vehetnek a kellő számú jelentkezések esetén külön csoportban lesznek beosztva. — A tanítás kezdetét veszi július hó 1-én szerdán délután 5 órakor.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását a multban megköszönve és ez alkalommal l'ére, vagyok

Bud pest, 1908 június hó

kiváló tisztelettel

kabai Tany József.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, osztrák és magyarországi, bedorzsosoknál használt.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan ívet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmazó: Török József gyógyszerésznél. Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Használt

Wertheim

szekrényt
megvételekre keresek.

Osztheimer Ádám tanító
Bácsbokod.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II. 20. 06. — 2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII. 20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV. 13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X. 15. 07.

„RATIN”

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1'80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával vállalja. — „Ratin” bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviseelője és egyszemélyes

Haan Béla Budapest, VII., Rotentbiller-utca 26/5.

A Bajai Takarékpénztár főtéri bérházában

egy emeleti lakás

(3 szoba 1 előszoba, 1 cselédszoba, konyha és kamra)

azonnal kiadó.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy eséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V., Váci-ut 30. sz. alatti gyárában bármikor üzemen megtekinthetők.

Teljes jótállás
kifogástalan
üzemért!!

Üzemzavarok kizárva!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

Árjegyzék ingyen!

Bámulatos egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiu is kezelheti!!!

Olcso árak részletfizetésre!

200 drb ellismerő levél a Magyarországon üzemen levő motorokról!

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonatos ásványvíz forrás, mely szénsavval telített. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél **Baja.**

Ügyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. Telefó: 81. sz.

A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 34 fill. 1 liter 44 fill. 1 1/2 liter 54 fill.

Üresüvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fillér, 1 literes 16 fillér, 1 1/2 literes 20 fillérért.